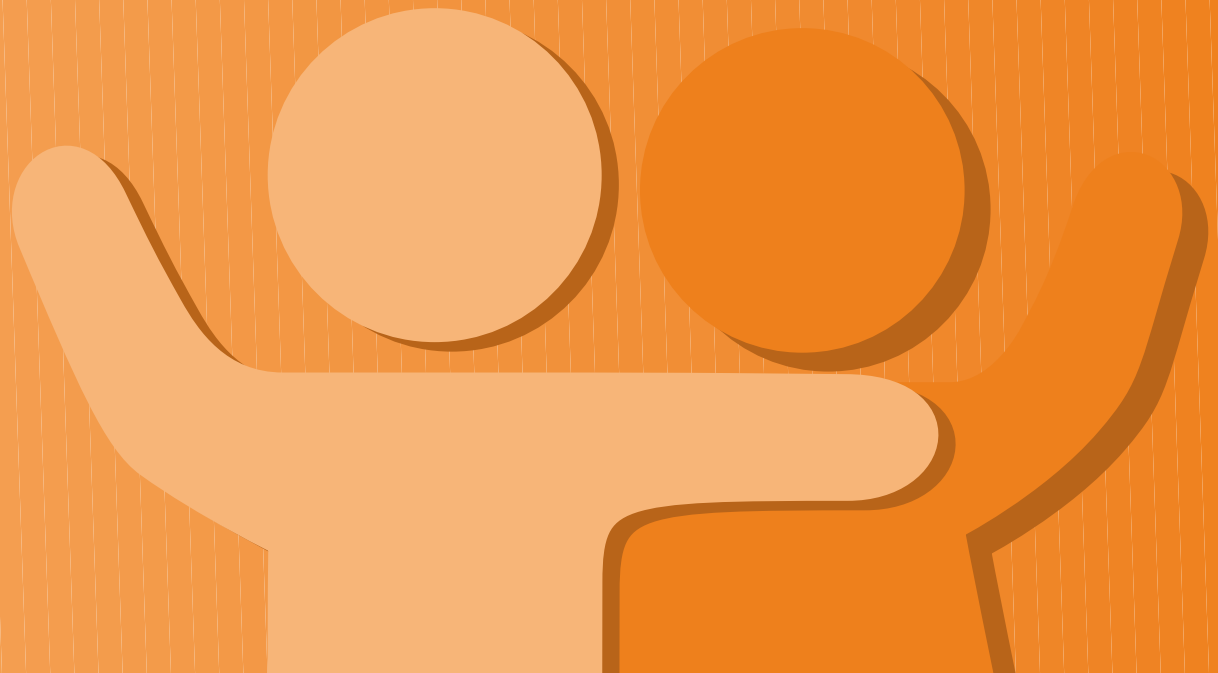

LAPSIASIAVALTUUTETTU

Lapsiasiavaltuutetun toimiston toimintasuunnitelma vuodelle 2010

Hyvä lapsuus kaikille!

Lapsiasiavaltuutetun visio

Lapsiasiavaltuutetun toimiston toimintasuunnitelma vuodelle 2010

Internetjulkaisu on luettavissa osoitteessa www.lapsiasia.fi

Julkaisija
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Vaasankatu 2, 40100 Jyväskylä
pirkko-liisa.rautio@stm.fi

puh. (09) 160 73986
faksi (014) 337 4248

Taitto Workshop Päiviä Oy

Kuvat Futureimagebank, Panu Päiviä, Pixmac
23.2.2010

Enemmän aikuisten läsnäoloa ja vähemmän yksinäisyyttä.

Enemmän leikkiä ja vähemmän suorittamista.

Enemmän ehkäiseviä palveluita ja varhaista tukea.

Lapsille enemmän mahdollisuuksia osallistua ja tulla kuulluksi.

Kaikissa yhteiskunnan päätöksissä lapsen etu tulee asettaa etusijalle. Tavoitteena on se, että mahdollisimman monella lapsella ja nuorella Suomessa on riittävän pitkä ja huoleton lapsuus. Jokaisella alle 18-vuotiaalla on oikeus olla lapsi.

SISÄLTÖ

Hyvä lapsuus kaikille!	2
Lapsiasiavaltuutetun toimiston tehtävä.....	3
Arvioita toimintaympäristöstä vuonna 2010.....	4
Lapsen oikeuksien juhluvuodesta lapsiasiavaltuutetun juhluvuoteen	5
Vaikuttamisen suuntaa kunta- ja aluetasolle.....	6
Tavoitteena pysyvät lapsipolitiikan rakenteet valtioneuvostoon.....	7
Lasten kokemus aikuisten käyttöön palveluiden kehittämisessä	8
Vaikuttamistyön tähtäimeen vuoden 2011 vaalien lapsinäkökulma.....	9
Lapsiasiavaltuutettu raportoi YK:n lapsen oikeuksien komitealle.....	10
Verkostoituminen, yhteistyö ja viestintä vaikuttamisen tukena.....	11
Hallinto ja talous.....	12

Lapsiasiavaltuutettu on hallinnollisesti sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva itsenäinen viranomainen. Tehtävä on määritelty laissa lapsiasiavaltuutetusta (1221/2004).

Toimipaikka on Jyväskylä. Lapsiasiavaltuutetun apuna toimii valtioneuvoston asettama lapsiasianeuvottelukunta (asetus 274/2005).

www.lapsiasia.fi | www.lastensivut.fi

Lapsiasiavaltuutetun toimiston tehtävä

Lapsiasiavaltuutettu on yhteiskunnassa

- lapsen äänen vahvistaja
- sillanrakentaja eri toimijoiden kesken
- aloitteellinen vaikuttaja

Työtä ohjaavat arvot

- lapsuuden arvostus
- rohkeus ja itsenäisyys lapsen edun puolustamisessa
- herkkyyks ja välittäminen
- tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus
- toimiston työssä:
yhteistyökyky ja palvelualttius
luovuus ja kehitysmönteisyys

Lapsiasiavaltuutetun toiminnan kuvaus

Lapsiasiavaltuutettu edistää lapsen etua ja oikeuksia seuraavin tavoin:

- 1) kuuntelee lasten mielipiteitä ja välittää niitä päättäjille
- 2) vaikuttaa lapsinäkökulman vahvistamiseksi
- 3) seuraa ja raportoi lasten hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta
- 4) jakaa tietoa lapsen oikeuksista
- 5) edistää lapsipolitiikan yhteistyötä

Lapsiasiavaltuutettu ei ratkaise tai anna kannanottoja yksittäisen lapsen tai perheen asiassa.

Toimisto kerää tietoa lasten hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta seuraavin tavoin

- lasten tapaamiset ja mielipiteiden selvitykset
- kansalaisyhteydenotot,
- tutkimusjulkaisujen seuranta
- yhteydenpito alan järjestöihin asiantuntijoihin ja muihin viranomaisiin

Toiminnan tuotoksia ovat

- vuosikirja
- aloitteet, lausunnot, suositukset ja ohjeet viranomaisille ja muille alan toimijoille
- kansalaisyhteydenottovastaukset
- lasten mielipiteiden raportit
- Sisu-kissan kiertueet
- muut julkaisut
- tiedotteet medialle
- verkkopalvelut aikuisille ja alakouluikäisille www.lapsiasia.fi ja www.lastensivut.fi
- lapsen oikeuksien tiedotusaineisto (esitteet suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, saamen kieliksi, romanikielellä, venäjäksi ja viittomakielellä)
- puhe- ja koulutustilaisuudet sekä julkiset esiintymiset mediassa
- sidosryhmäkirjeet

Asetuksessa määritelty tehtävä on laatia valtioneuvostolle vuosikirja, jossa kuvataan lapsiasiavaltuutetun toimintaa sekä arvioidaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oikeuksien tilaa.

Lapsiasiavaltuutettu edistää lapsen etua ja oikeuksia yleisellä yhteiskunnallisella tasolla, itsenäisesti mutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Työn perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Arvioita toimintaympäristöstä vuonna 2010

MYÖNTEISTÄ:

- Lapsen oikeuksien parempi tuntemus ja alan toimijoiden yhteistyön tiivistyminen lapsen oikeuksien juhlavuoden 2009 ansiosta kantaa eteenpäin.

KIELTEISTÄ:

- Kuntatalouden ahdinko uhkaa heikentää lasten ja perheiden palveluita.
- Työttömyys voi kärjistä vanhempien ongelmia ja lisätä lapsiköyhyyttä.

MAHDOLLISUUKSIA:

- Lapsipolitiikan rakenteiden vahvistuminen valtioneuvostotasolla.
- Lasten osallistuminen ei ole ensisijaisesti kiinni rahasta vaan aikuisten asenteista ja toimintatavoista.
- Lapsiasiavaltuutetun 5-vuotisjuhlavuonna arvioidaan myös julkisuudessa toiminnan onnistumista ja herätetään keskustelua lapsen oikeuksista.
- Lasten kokemustiedon hyödyntäminen paremmin koulun ja palveluiden kehittämisessä.

Lapsen oikeuksien juhlavuodesta lapsiasiavaltuutetun juhlavuoteen

■ Lapsen oikeuksien 20-vuotisjuhlavuosi 2009 oli menestyksellinen. Lapsen oikeuksien tuntemus suomalaisten keskuudessa lisääntyi niin, että yli 70 prosenttia suomalaisista ilmoittaa kuulleensa asiasta. Mediassa lasten ja nuorten omat näkemykset saivat aiempaa enemmän tilaa.

Alan toimijoiden yhteistyö kansallisesti vakiintui ja luo hyvän perustan lapsen oikeuksien viestintäyhteistyön vakiinnuttamiseen vuonna 2010. Tuetaan kansallisen lapsen oikeuksien viestintästrategian luomista valtion eri tahojen, kirkon ja järjestöjen kesken. Tärkeä tavoite on jatkossa saada lapsen oikeudet paremmin osaksi oppilaitosten työtä ja lasten kanssa työskentelevien koulutukseen.

Vuosi 2010 on lapsiasiavaltuutetun toiminnan 5-vuotisjuhlavuosi. Lapsiasiavaltuutetun toimisto aloitti toimintansa 1.9.2005. Suomalaista lapsikäsitystä ja lasten kasvatuksen traditiota arvioiva juhlaseminaari järjestetään 1. syyskuuta Jyväskylässä yhteistyötahojen kanssa. Juhlavuosi antaa mahdollisuuden käydä julkista keskustelua toiminnan tuloksellisuudesta, työn tavoitteista ja lasten asemasta. Lapsiasiavaltuutetun vuosikirja 2010 keskittyy 5-vuotisen toiminnan arviointiin. ●

Vakiinnutamme
lapsen oikeuksien viestintäyhteistyötä
valtion, järjestöjen ja kirkon kesken.

Vaikuttamisen suuntaa kunta- ja aluetasolle

Talouden lama vaikeuttaa kuntien taloutta ja uhkaa lasten ja perheiden palveluiden laatua. Kuntien päättäjät ovat laatineet juuri lastensuojelulain mukaiset hyvinvointisuunnitelmat. Ymmärrys ehkäisevien palveluiden merkityksestä on vahvistunut mutta uhkana on, että se ei näy riittävästi konkreettisissa päätöksissä. Kuntien väliset erot lasten hyvinvoinnissa uhkaavat kasvaa. Perheissä työttömyys voi kärjistä vanhempien ongelmia ja lisätä lapsiköyhyyttä.

Lapsiasiavaltuutetun toimisto vahvistaa vaikuttamisen kanavia kunta- ja aluetasolle. Yhteistyötä Kuntaliiton kanssa tiivistetään. Lapsiasiavaltuutettu muistuttaa ehkäisevien palveluiden tärkeydestä ja varoittaa tekemästä edellisen laman virheitä lasten palveluiden leikkauksissa.

”Lapsiköyhyys lapsen oikeuksien uhkana” on teema kansallisessa lapsen oikeuksien seminaarissa joka järjestetään 18.3.2010 yhdessä Lastensuojelun Keskusliiton, Unicefin ja ulkoministeriön kanssa. ●

Tiivistämme yhteistyötä Kuntaliiton kanssa.

Lapsiköyhyyden vähentäminen ja ehkäisevien palveluiden vahvistaminen ovat tavoitteenamme.

Tavoitteena pysyvät lapsipolitiikan rakenteet valtioneuvostoon

Valtioneuvostotasolla hyviä ohjelmia on eri ministeriöillä runsaasti, mutta niiden välittyminen käytännön päätöksiksi vie aikaa. Hallinnonalojen välisen yhteistyön sujuvuudessa on vielä parantamisen varaa. Hallituksen sekä lasten, nuorten ja perheiden politiikkaohjelman viimeisenä toimintavuotena on johtopäätösten aika.

Lasten hyvinvoinnin seurannan indikaattorit, lapsen oikeuksien viestintästrategia, päätösten lapsivaikutusten arvioinnin välineiden luominen sekä lapsi- ja nuorisopolitiikan hallinnon rakenteiden uudelleenarviointi voivat onnistuessaan vahvistaa pysyvällä tavalla lapsipolitiikan ja lapsen oikeuksien asemaa hallinnossa. Lapsiasiavaltuutettu osallistuu näitä tavoitteita edistävien työryhmien työhön.

Tulevia rakenteita linjataan myös eduskunnalle annettavassa lapsi- ja nuorisopoliittisessa selonteossa. Lapsiasiavaltuutettu vaikuttaa aktiivisesti sen valmistelutyöhön opetusministeriössä vuoden 2010 aikana. Selonteko luo perustaa nuorisolain mukaiselle valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittiselle ohjelmalle 2011–2015.

Nuorisosiain neuvottelukunnan kanssa selvitetään pidemmän aikavälin yhteistyötä lapsiasiavaltuutuksen kanssa ja tarpeellisia lainsäädännön muutoksia. Tämä liittyy laajempaan lapsi- ja nuorisopolitiikan hallinnon rakenteiden uudistukseen, jonka selvitystyössä lapsiasiavaltuutettu on mukana. ●

Tuemme valtionhallinnossa vahvempaa lasten hyvinvoinnin seurantaa, päätösten lapsivaikutusten arviointia, lasten osallistumisen edistämistä ja lapsen oikeuksien tiedotusta.

Lasten kokemus aikuisten käyttöön palveluiden kehittämisessä

Tiivistämme yhteistyötä Suomen Lasten Parlamentin kanssa.

Tuemme sijaishuollon asiakkaana olleiden lasten yhteistä vaikuttamista palveluiden kehittämiseen.

Teemme yhteistyötä MLL:n lasten ja nuorten puhelimen ja netin kanssa.

Selvitämme viittomakielisten lasten mielipiteitä omasta arjestaan.

Laadimme ohjeita aikuisille lasten mielipiteiden selvittämisestä.

Tuemme saamelais- ja romanilasten äänen kuulumista.

Lasten ja nuorten osallistumisella on suomalaisten laaja tuki. Yli 90 prosenttia suomalaisista uskoo, että aikuiset voisivat tehdä parempia päätöksiä, jos he kuuntelisivat nykyistä useammin lasten mielipiteitä. Lasten ja nuorten osallistuminen ei ole ensisijaisesti rahasta kiinni vaan vaatii päättäjien asenteiden ja toimintatapojen muutoksia. Siksi sen edistäminen on hyvin mahdollista myös niukkojen taloudellisten voimavarojen aikana.

Lapsiasiavaltuutettu laatii neuvoja ja ohjeita aikuisille ja päättäjille lasten osallistumisesta ja mielipiteiden kuulemisesta. Ohjeita tarjotaan verkkopalvelun kautta. Päätösten lapsivaikutusten arvioinnista kertovaa osuutta verkkopalvelussa kehitetään. Edistämme osallistumista puhumalla asiasta erilaisissa aikuisille ja päättäjille järjestettävissä seminaareissa ja luentotilaisuuksissa niin paikallisesti kuin kansallisestikin.

Lasten ja nuorten asemaa lapsiasiavaltuutetun neuvonantajana vahvistetaan vuoden aikana. Tärkeä kumppani on Suomen Lasten Parlamentti. Nuorten neuvonantajaryhmä perustetaan vuoden aikana.

Vahvistamme työssämme lasten ja nuorten asiantuntemuksen käyttöä palveluiden kehittämisessä. Tuemme lasten ja nuorten osallistumista kuritusväkivallan vastaisen ohjelman laatimiseen. Yhteyksiä sijaishuollon piirissä oleviin lapsiin ja nuoriin lisätään yhteistyössä Pesäpuu ry:n Selviytyjät -ryhmän kanssa. Osallistutaan sijaishuollossa olleiden lasten ja nuorten valtakunnalliseen tapaamiseen 17.11.2010 ja kehitetään nuorten kanssa sijaishuollon asiakkaille esitettä lapsen oikeuksista. Vankilassa olevien vanhempien lasten vertaisryhmien kanssa selvitetään heidän näkökulmiaan palveluihin.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton lasten ja nuorten puhelimen ja netin kanssa yhteistyöhön luodaan säännölliset rakenteet. Palvelun puhelimen ja netin välittämää tietoa lasten ja nuorten arjesta hyödynnetään lapsiasiavaltuutetun vaikuttamistyössä.

Viittomakielisten lasten näkemyksiä omasta arjestaan selvitetään yhteistyössä Kuurojen liiton kanssa. Osallistutaan YES 3 -hankkeen selvitykseen lasten ja nuorten syrjäytäkokeuksista. Tehdään yhteistyötä varhaisnuorisojärjestöjen ”Mun Vuoro”-hankkeen kanssa.

Alakouluikäisille suunnattuja lasten sivuja www.lastensivut.fi kehitetään edelleen yhteistyössä Jyväskylän yliopiston Agora Centerin kanssa. Vuoden aikana panostetaan erityisesti lasten osallistumista sivuilla ja sivujen välityksellä edistävien toimintamallien kehittämiseen. Sivujen kehittämisestä on erillinen suunnitelma.

Yhteydenpito lasten ja nuorten kanssa vakiinnutetaan osaksi kaikkien toimiston työntekijöiden työtä. Yhteydenpidon ja lapsen oikeuksien tiedotuksen tueksi kootaan vapaaehtoisten ihmisoikeuskouluttajien verkosto.

Selvitetään mahdollisuuksia jatkaa Suomen, Ruotsin ja Norjan lapsiasiavaltuutettujen yhteistyötä saamelaislasten oikeuksien asioissa niin, että vuonna 2008 julkaistujen toimenpide-ehdotusten toteutumista voitaisiin seurata ja edistää saamelaislasten osallistumista. Tehdään yhteistyötä Suomen saamelaiskäräjien ja sen nuorisolautakunnan kanssa.

Seurataan romanilasten oikeuksien selvityksen suositusten eteenpäinmenoa ja etenkin STM:n romanipoliittisen ohjelman etenemistä. Tehdään yhteistyötä Romaniasiain neuvottelukunnan ja alue-RONK:n kanssa lasten ja nuorten osallistumisen edistämiseksi. ●

Vaikuttamistyön tähtäimeen vuoden 2011 vaalien lapsinäkökulma

Vaikuttamistyössä valmistaudutaan tuomaan lapsiasioita vuoden 2011 eduskuntavaaleja edeltävään keskusteluun ja hallitusohjelmaan vaikuttamiseen. Teemme yhteistyötä vuonna 2007 kootun lapsi- ja nuorisosioiden vaikuttamisverkoston kanssa. Tärkeänä yhteiskumppanina on Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry.

Lapsiasiavaltuutetun toimisto valmistelee aloitteen eropalveluiden kehittämisestä lapsen edun näkökulmasta yhdessä Lastensuojelun keskusliiton ja Väestöliiton kanssa.

Lastensuojelun vaikuttavuutta ja lastensuojelulain toivuutta arvioidaan yhteistyössä Lastensuojelun Keskusliiton, Kuntaliiton ja Itsenäisyyden juhluvuoden lastenrahaston kanssa. Aiheesta järjestetään kansallinen seminaari 17.5.2010. Tätä varten tilataan erillinen selvitys lastensuojelulain mahdollisuudesta taata lapsille pysyviä kiintymyssuhteita. Vaikutetaan myös kansallisen adoption mahdollisuuksien parantamiseksi sosiaalityön käytännössä ja uudessa adoptiolainsäädännössä.

Perehdytään lapsen asemaan turvapaikka- ja maahanmuuttoprosessissa ja laaditaan aloite lastensuojelunäkökulman vahvistamiseksi. Edistetään aloitteellisesti lastensuojelun ja vankeinhoiton yhteistyötä vankiperheiden lasten aseman parantamiseksi. Turvapaikanhakijalasten ja vankiperheiden lasten palveluiden kartoittamisessa hyödynnetään lapsiasianeuvottelukunnan lastensuojelujoukon työtä.

Vammaisten ja sairaalassa olevien lasten oikeuksia koskevan selvityksen tulokset julkistetaan keväällä 2010 esittämällä lapsiasiavaltuutetun suositukset palveluiden kehittämisestä. Vaikuttamisen tavoitteena on vahvistaa STM:n vammaispoliittisen ohjelman lapsinäkökulmaa. Yhteistyötä tehdään Vammaisten

lasten ja nuorten tukisäätiön ja YTRY-verkoston kanssa.

Päihdeperheiden lasten palveluiden kehittämistarpeita nostetaan esille eduskunnassa 18.3.2010 järjestettävässä seminaarissa yhdessä A-klinikasäätiön ja Lasinen lapsuus -hankkeen kanssa. Painopisteenä ovat kouluikäisten ja nuorten palvelut ja niissä vaikuttaminen sosiaali- ja terveysministeriöön.

Lapsiasiavaltuutettu on mukana vanhempainvapaajärjestelmää uudistavan työryhmän työssä. Siinä yhteydessä edistetään pienten lasten varhaisten vuosien palveluiden aloitteen mukaisesti muun muassa vanhempainvapaan pidentämistä. Lasten

Kokoamme lasten ja nuorten järjestöjen, lapsiasiavaltuutetun ja kirkon vaalivaikuttamisen verkoston.

Laadimme aloitteen eropalveluiden kehittämisestä lapsen edun näkökulmasta.

Arvioimme lastensuojelulain toivuutta yhteistyössä eri tahojen kanssa ja edistämme kansallisen adoption mahdollisuuksia.

Vaikutamme vammaispoliittiseen ohjelman ja alan lainsäädännön lapsinäkökulman vahvistamiseksi.

päivähoitoa, esiopetusta sekä aamu- ja iltapäivätoimintaa tulisi myös kehittää paremmin kokonaisuutena. Vaikuttamistyössä edistämme vuonna 2009 julkaistun pienten lasten palveluita koskevan aloitteen tavoitteita.

Muita vaikuttamistyössä seurattavia asioita ovat erityisesti opetus suunnitelman perusteiden ja tuntijaon uudistus opetusministeriössä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon laajat lakihankkeet STM:ssä. Näistä laaditaan omat linjaukset. Liikenneviraston kanssa teemme säännönmukaista yhteistyötä koululaisten näkökulman vahvistamiseksi tienpidossa ja liikennepalveluiden kehittämisessä.

Yhteyksiä suomalaisiin europarlamentaarikoihin rakennetaan yhteistyössä Suomen nuorisoyhteistyö Allianssin kanssa. Perusteena tähän on lapsen oikeuksien vahvistunut asema EU:n perussopimuksessa. ●

Julkistamme selvityksen vammaisten ja sairaalassa olevien lasten oikeuksien toteutumisesta.

Vahvistamme lastensuojelunäkökulmaa vankiperheiden sekä turvapaikanhakijalasten palveluiden parantamiseksi.

Vaikutamme pienten lasten palveluiden kokonaisuuden vahvistumiseen ja vanhempainvapaan pidentämiseen.

Edistämme koulun uudistumista yhteisöllisyyttä, lasten osallistumista ja hyvinvointia tukevaksi.

Lapsiasiavaltuutettu raportoi YK:n lapsen oikeuksien komitealle

Lapsiasiavaltuutetun toimisto laatii ensimmäistä kertaa oman raporttinsa YK:n lapsen oikeuksien komitealle liittyen Suomen valtion määräaikaisraportointiin. Sekä lapsiasiavaltuutetun että järjestöjen laatimat raportit täydentävät hallituksen YK:lle esittämiä arvioita. YK-raportti laaditaan heinäkuuksi 2010 hyödyntäen toimistossa aiemmin tehtyjä selvityksiä. Lapsiasiavaltuutettu ja Lastensuojelun Keskusliitto kutsuvat komitean raportoijan vierailulle Suomeen syksyllä 2010. Vierailulla keskitytään erityisesti lasten ja nuorten tapaamiseen.

Lapsiasiavaltuutettu viestittää raportilla komitealle näkemyksensä siitä, missä asioissa Suomen valtiolla on lapsen oikeuksissa parantamisen varaa. Raporttia varten arvioidaan lasten ja nuorten mahdollisuudet ottaa omista asioistaan suoraan yhteyttä lainvalvojina toimiviin viranomaisiin tai muutoin saada asiansa viranomaisten tietoon. Raportin tueksi kuntien potilasasiamiesten toiminnan lapsinäkökulmaa selvitetään yhteistyössä Lapin yliopiston kanssa. Lasten ja nuorten oikeusturva-asioiden esille nostamiseksi tehdään yhteistyötä Valtion nuorisosasiain neuvottelukunnan kanssa. Laillisuusvalvojien ja erityisvaltuutettujen tiedottamista lapsille ja nuorille tulisi lisätä. ●

Selvitämme raportin tueksi ihmisoikeustoimijoiden ja lainvalvojien toiminnan sekä potilasasiamiesten työn lapsinäkökulmaa.

Verkostoituminen, yhteistyö ja viestintä vaikuttamisen tukena

Lapsiasianeuvottelukunta on tärkeä foorumi eri hallinnonalojen, järjestöjen ja tutkimuksen väliselle yhteistyölle lapsen oikeuksien asioissa. Neuvottelukunnan oma toimintasuunnitelma on julkaistu sivuilla www.lapsiasia.fi. Neuvottelukunta kokoontuu vuoden aikana neljä kertaa.

Lapsiasianeuvottelukunta toimii Euroopan Neuvoston ns. *focal point* -tahona. Lapsiasiavaltuutetun toimiston tukee tätä työtä. Teemoina ovat lapsiin kohdistuvan väkivallan vähentäminen, lapsiystävällinen oikeusprosessi ja lasten osallistuminen. Näiden alueiden valmistelua Euroopan Neuvostossa seurataan tiiviisti.

Viestinnässä käytetään edelleen aktiivisesti omia verkkosivuja www.lapsiasia.fi, www.lastensivut.fi, sidosryhmäkirjettä ja

mediatiedotteita. Osallistumista ja lapsivaikutusten arviointia koskevia osioita verkkosivuilla vahvistetaan. Sosiaalisen median käyttöä opetellaan ja sitä hyödynnetään vaikuttamistyössä.

Verkostoituminen kansalaisjärjestöjen, valtion muiden toimijoiden, tutkimuksen ja kirkon kanssa on lapsiasiavaltuutetun työssä tärkeä voimavara. Vuonna 2010 vahvistetaan yhteistyötä muiden ihmisoikeusalan toimijoiden ja oikeudellisten instituutioiden kanssa. Luodaan yhteydet myös uusin valtion aluehallinnon toimijoihin eli aluehallintovirastoihin sekä elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksiin sekä myös maakuntien liittoihin. Seurataan lapsivaikutusten arviointiin liittyvää valmistelutyötä evankelisuterilaisen kirkon piirissä.

Vahvistetaan verkostoitumista keskusomalaisen tahojen

ja etenkin yliopiston kanssa. Järjestetään lapsivaikutusten arviointia edistävä seminaari Jyväskylässä yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa. Järjestetään pienimuotoisia teemakeskusteluja lapsen oikeuksien ja hyvinvoinnin teemoista Jyväskylässä.

Kansainväliset esimerkit ja vertailukohtat tukevat työn kehittämistä. Lapsiasiavaltuutettu on vuonna 2010 jäsen Euroopan lapsiasiavaltuutettujen verkoston työvaliokunnassa. ENOC:n vuosikokous järjestetään 6.–8.10. todennäköisesti Strasbourgissa. Osallistutaan myös EU:n lapsen oikeuksien foorumin toimintaan.

Pohjoismainen lapsiasiavaltuutettujen kokous järjestetään 2.–4.6.2010 Kööpenhaminassa. Teemana on lastensuojelu. Samassa yhteydessä järjestetään saamelaisyhteistyötä koskeva Suomen, Ruotsin ja Norjan valtuutettujen kokous. Pohjoismaista yhteistyötä tehdään myös Jyväskylässä 2010 tai 2011 järjestettävän lapsen oikeuksia kulttuurin näkökulmasta käsittelevän seminaarin järjestelyissä. Yhteistyökumppanina on Pohjoismaiden tiedotustoimisto ja muita keskusomalaisia tahoja. ●

Lapsiasiavaltuutetun toimiston edustaja on mukana seuraavissa valtionhallinnon työryhmissä ja johtoryhmissä:

- Työryhmä EN:n lasten seksuaalisen hyväksikäytön vähentämistä koskevan yleissopimuksen ratifioimiseksi (OM)
- Kuritusväkivallan vastaisen ohjelman laadinta (STM)
- Kuvaohjelmalainsäädännön uudistus (OPM)
- Kasvutyöryhmä (VNK)
- Syrjinnän seurantaryhmä (SM)
- YES 3 -hankkeen johtoryhmä (SM)
- Lasten, nuorten ja perheiden politiikkaohjelman johtoryhmä sekä siihen liittyvät työryhmät lasten hyvinvoinnin indikaattoreista, lapsen oikeuksien viestintästrategiasta sekä lapsi- ja nuorisopolitiikan hallinnon arvioinnista (OPM)
- Lapset ja media -verkosto (LVM)
- Kouluruokahankkeiden johtoryhmä (MMM)
- Tietoturvapäivän ohjausryhmä (LVM)

Muita verkostoja ja tahoja, joissa lapsiasiavaltuutetun toimisto on mukana ovat:

- Itsenäisyyden juhluvuoden lastenrahasto ITLAn hallitus
- YTRY-yhteistyöryhmä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten asioissa
- A-klinikkasäätiön Lasinen lapsuus -ohjausryhmä päihdeperheiden lasten tuen asioissa
- Lastensuojelun Keskusliiton eri työryhmät
- Suomen Lasten Parlamentin säätiön hallitus
- Lapsiperheiden rajattomat palvelut -hanke
- YTY:n lastensuojelujärjestöjen ryhmä
- Nuorten Keski-Suomi ry (NuK-Su)

Hallinto ja talous

■ Toimiston toimintamäärärahat vuodelle 2010 ovat 185 000 euroa, joka on saman verran kuin vuonna 2009. Lapsiasianeuvottelukunnan toimintamäärärahat ovat 25 000 euroa mikä on 20 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2009.

Toimiston uudet tilat antavat hyviä mahdollisuuksia työstä kertomiseen entistä paremmin myös sidosryhmille Keski-Suomessa. Toimiston työssä käytetään ostopalveluita edelleen viestinnässä, julkaisuissa sekä pienimuotoisissa selvityksissä. Toimistopalvelun sijaisuuksia ostetaan mahdollisuuksien mukaan vuokratyönä. Kansalaisyhteydenottojen vastaamiseen ja sen tukeen hankitaan ulkopuolista apua tarpeen mukaan. Vakiinnutetaan vuoden 2009 aikana kehitettyjä onnistuneita toimintamalleja, joilla yhteydenottoihin on vastattu aiempaa nopeammin.

Toimiston työprosessien dokumentointia jatketaan hyväksymällä taloutta ja hallintoa kuvaava työjärjestys, laatimalla asiakirjahallinnon ja riskienhallinnan suunnitelma, päivittämällä tilojen turvallisuussuunnitelma sekä työhyvinvointisuunnitelma. Työyhteisön valmennusta ostetaan Johtamistaidon opistolta (JTO). Budjetin toteutumisen seuranta kehitetään reaaliaikaisemmaksi sekä toiminnan sisältöä tukevaksi. Toimiston tietokoneohjelmat uusiutuvat Office 2007 järjestelmän mukaisiksi.

Matkustamisen tarvetta pyritään vähentämään käyttämällä etäyhteyksiä kokouksissa.

Yhteistä henkilöstökoulutusta järjestetään seuraavista aiheista: Office 2007, asiakirjahallinto ja doktorin käyttö, sosiaalisen median hyödyntäminen, turvallisuus toimitiloissa, lasten osallistuminen ja oikeudet. ●

Muita toimintaa suuntaavia asiakirjoja ovat:

- Lapsiasiavaltuutetun toimiston strategia
- Lapsiasianeuvottelukunnan toimintasuunnitelma 2010
- Lapsiasiavaltuutetun lasten sivujen toimintasuunnitelma yhdessä Jyväskylän yliopiston Agora Centerin kanssa vuodelle 2010

Kehitetään toiminnan suunnitelmallisuutta.

Lapsiasiavaltuutetun toimistossa työskentelevät

Maria Kaisa Aula
lapsiasiavaltuutettu

Anne Hujala
ylitarkastaja

- hallinto ja talous
- vaikuttaminen (aloitteet)
- lapsiasianeuvottelukunta

Jaana Tervo
lakimies

- kansalaisyhteydenotot
- vaikuttaminen (lausunnot)

Elina Nivala
ylitarkastaja
(20 %) ja

Mirkka Jalonen-Alava
suunnittelija
(80 %)

- lasten osallistuminen
- lapsen oikeuksien tiedotus

Satu Siitari
ylitarkastaja (osa-aikainen)

- vammaisten ja sairaalassa olevien lasten oikeudet

Pirkko-Liisa Rautio
osastosihteeri

- yhteydenpito ja viestintä
- talous- ja henkilöstöhallinto
- lapsiasianeuvottelukunta

Auli Paavola
lapsiasianeuvottelukunnan pääsihteeri (sivutoiminen)